

Силабус курсу
Міжкультурні комунікації
Ступінь вищої освіти – бакалавр
**освітньо-професійна програма – «Фінанси,
банківська справа та страхування»**
Рік навчання: 4, Семестр: 8
Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

ІІІ

Керівник курсу
к.е.н. **Чижішин Оксана Ігорівна**

Контактна інформація **chyzhysh@gmail.com, +380669251507**

Опис дисципліни

Мета дисципліни «Міжкультурні комунікації» – оволодіти комплексом знань про сутність та зміст міжкультурної комунікації. Сформувати «мультикультурну» особистість в полікультурному середовищі. Навчити студентів коректному спілкуванню при міжкультурних контактах, самостійно аналізувати та уникати міжособистісних конфліктів в процесі спілкування з представниками інших культур. Вміти орієнтуватися в лінгвокультурному середовищі; співвідносити соціокультурні цінності та норми в процесі спілкування між представниками різних держав, народів, етносів; володіти різними стилями та моделями поведінки при спілкуванні; визначати стратегію поведінки в незнайомих культурних співтовариствах; долати комунікаційні бар'єри в різних життєвих ситуаціях; почувати себе впевненому при міжкультурних контактах не дивлячись на упередженість та етнокультурну стереотипність, читати «мову тіла» при міжкультурному спілкуванні.

Вміти безконфліктно керувати в складній атмосфері культурних відмінностей. Володіти елементарними навичками підтримувати діалог професійного спрямування враховуючи міжетнічні відмінності; укладати колективні угоди, договори, контракти з високим ступенем міжкультурної коректності; дотримуватись толерантної моделі поведінки в процесі ділових контактів з іноземними партнерами; вести чемно та ввічливо діалог в рамках Інтернет-комунікації дотримуючись правил мовленнєвого етикету.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4/2	Тема 1. Міжкультурна комунікація як академічна дисципліна.	Знати і розуміти предмет, базові категорії та поняття навчальної дисципліни; теоретичні основи, значення та роль МК при культурних контактах; розуміти полікультурний характер сучасного світу; визначити змістовні відмінності міжкультурної комунікації від інших форм комунікативного процесу.	Тести, питання
4/2	Тема 2. Поняття «культура» та її роль вміжкультурній комунікації.	Виокремити сучасні підходи до інтерпретації культури в міжкультурній комунікації; показати шляхи засвоєння особистістю культури, вміти виявляти специфіку «чужорідної» культури, розуміти процес акультурації та причини появи «культурного шоку».	Тести, поточне опитування
4/1	Тема 3. Проблема «чужорідності» культурта етноцентризм	Розглянути основні відмінності культур та проаналізувати сучасні зміни культури в епоху глобалізації; показати значення культурних змін для взаємодії культур; показати необхідність виховання толерантної особистості.	Обговорення питань теми. Презентації
4/1	Тема 4. Динаміка культури. Культурна глобалізація сучасного світу	Показати нові типи, види, форми та моделі комунікації; навчити схоплювати особливості міжособистісної комунікації в культурах Заходу та Сходу.	Презентації . Тестові завдання
4/2	Тема 5. Комунікативний аспектміжкультурної комунікації.	Вміти демонструвати здатність ефективної комунікації, долаючи комунікативні бар'єри; навчитися використовувати різні засоби та прийоми комунікаційних стратегій; презентувати результати проведених досліджень в рамках міжкультурної комунікації у вигляді есе, презентацій, конспектів; опанувати вмінням проявляти увагу і толерантність до іншої (й інакшої) думки у процесі комунікації.	Обговорення питань теми. Тестові завдання
4/2	Тема 6. Вербальна комунікація в контексті міжкультурної взаємодії.	Опанувати вмінням розуміння вербального спілкування представників різних культур; вміти логічно, послідовно та аргументовано усно і письмово висловлювати міркування щодо основних аспектів міжкультурної комунікації в контексті сучасного глобалізаційного простору.	Розв'язування ситуаційних завдань
4/2	Тема 7. Специфічність	Набути навичок невербального спілкування; навчитися читати «мову тіла»	Обговорення питань теми.

	невербальної комунікації в міжкультурній взаємодії	для успішного ведення бізнес діяльності.	Тестові завдання Презентації
4/2	Тема 8. Міжкультурне спілкування у міжнародному аспекті (Арабська, Азійська, Американська моделі спілкування у європейських країнах).	Навчитися розуміти крос-культурні відносини в системі бізнес діяльності Арабських, Азіатських, Європейських країн; вміти застосовувати різні види та моделі комунікативної поведінки у різних ситуаціях - від професійних до світських; використовувати доцільні комунікативні стратегії в мовленнєвому спілкуванні; навчитися користуватися набутими знання з міжкультурної комунікації при введені ділових переговорів, зустрічах, презентаціях та у сфері трудових відносин; вміти толерантно ставитися до представників інших культур не дивлячись на їхні національні цінності, норми, правила та переконання.	Обговорення питань теми. Тестові завдання

Літературні джерела

1. Білий О. В. Глобалізація і культурна ідентичність: український вимір. Київ: Наукова думка, 2018. 276 с.
2. Гавриш М. М. Невербальна комунікація: мовчання як соціальний знак Матусh. Мова і суспільство. 2015. Вип. 6. С. 97–102.
3. Гродська Е. Б. Глобалізація і культурна ідентичність: два вектори глобалізаційних процесів. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». 2017. № 3(1). С. 40–43.
4. Колінько М. В. Міжкультурна комунікація: топологічний вимір : монографія. Вінниця : ТВОРИ, 2019. 343 с.
5. Кравець М. С. Культурологія. Розвиток культури в інформаційному вимірі : підручник. Львів : Новий Світ-2000, 2019. 259 с.
6. Кучеренко О. Ф., Греул О. О. Вербальна та невербальна міжкультурна комунікація у процесі навчання арабських студентів. Викладання мов у вищ. навч. закл. освіти на сучас. етапі. Міжпредмет. зв'язки : наук. дослідж., досвід, пошуки: зб. наук. пр. 2016. Вип. 29. С. 70–79
7. Лакуша Н. М. Культурна глобалізація вищої освіти: перспектива чи загроза? Постнекласичні дослідження. 2016. № 33. С. 167–177.
8. Макарук Л. Синтез вербальних та невербальних засобів у сучасній англійській комунікації. Актуальні питання іноземної філології. 2015. № 2. С. 138–142

9. Махній М. Етнопсихологія і міжкультурна комунікація. Чернігів, 2015. 255 с.
10. Нікітенко В. О. Освіта, культура і туризм як чинники креативного розвитку особистості в умовах інноваційноінформаційного суспільства : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 334 с.
11. Пілішек С. О. Міжкультурне спілкування як складова професійного спілкування іноземною мовою у міжкультурному середовищі. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. 2016. вип. 141. С. 163–166.
12. Святненко І. О. Гендерна культура України: культурологічний та соціо-системологічний аспекти : монографія. Київ : Меркьюрі-Поділля, 2020. 386 с.
13. Струтинський Б. Д. Інформаційно-культурна глобалізація як феномен сучасного стану цивілізаційних трансформацій. Мистецтвознавчі записки. 2019. вип. 35. С. 66–71.
14. Ушакова Н. І. Міжкультурна комунікація в університетському освітньому просторі : монографія. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2019. 230 с.
15. Ущатовська І. В. Етнокультурне маркування невербальних кодів простору та часу. Філол. трактати. 2016. 8, № 2. С. 160–165.
16. Фабрика А. А. Культурна глобалізація на сучасному етапі: ключові тенденції. Вісник Національного авіаційного університету. Філософія. Культурологія. 2015. № 2. С. 130–134.
17. Хашиєва Л. В. Колективні ідентичності в глобальному суспільстві: конкуренція альтернативних моделей. Вісн. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Сер. Філософія. 2015. № 4. С. 73–79.
18. Харченко І. І. Культура професійної комунікації майбутніх фахівців з економіки та шляхи її формування в умовах інформаційно-освітнього середовища закладу вищої освіти : монографія. Суми : Цьома С. П., 2019. 406 с.
19. Чікарькова М. Сучасна культура. Проблеми аксіології і термінології : монографія. Київ : Вид. дім Дмитра Бурого, 2018. 238 с.
20. Suyunova G. S. Interethnic and intercultural communications: extra-linguistic aspect. GISAP. Philological sciences. 2014. № 5. С. 9-11.
21. Zotova-Sadylo O. Intercultural communicative skills: progress analysis. Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського. 2019. Вип. 5. С. 33-39.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Міжкультурні комунікації» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання тренінгу; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; інші види індивідуальних і групових завдань; залік.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, війсьний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Міжкультурні комунікації» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КППЗ)
20%	40%	40%
Опитування під час заняття (теми 1-4) – 10 балів за тему – макс. 40 балів. Модульна робота – макс. 60 балів.	Опитування під час заняття (теми 5-8) – 10 балів за тему – макс. 40 балів. Модульна робота – макс. 60 балів.	Підготовка КППЗ – макс. 40 балів. Захист КППЗ – макс. 40 балів. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 20 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C(добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E(достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним